

The Matrix, 1999

Directors

Lana Wachowski, Lilly Wachowski

Writers

Lilly Wachowski, Lana Wachowski

Stars

Keanu Reeves, Laurence Fishburne, Carrie-Anne Moss

[matrix - Βικιλεξικό](#)

Matrix: matrix ^(en) *ουδέτερο*

1. *(μαθηματικά)* πίνακας

δείτε επίσης: *Matrix (mathematics)* στην αγγλική Βικιπαίδεια

2. *(πληροφορική)* ο διδιάστατος πίνακας

Matrix

From Wikipedia, the free encyclopedia

Look up ***Matrix***, ***matrix***, ***matrixes***, or ***matrices*** in Wiktionary, the free dictionary.

Matrix most commonly refers to:

- [Matrix \(mathematics\)](#), a rectangular array of numbers, symbols or expressions
- [The Matrix \(franchise\)](#), an American media franchise developed from
 - [The Matrix](#), a 1999 science-fiction action film
 - "The Matrix", a fictional setting, a [virtual reality](#) environment, within the franchise

Matrix may also refer to:

Science and mathematics[[edit](#)]

- [Matrix \(mathematics\)](#), algebraic structure, extension of vector into 2 dimensions
- [Matrix \(logic\)](#), part of a formula in prenex normal form
- [Matrix \(biology\)](#), the material in between a eukaryotic organism's cells
- [Matrix \(chemical analysis\)](#), the non-analyte components of a sample
- [Matrix \(geology\)](#), the fine-grained material in which larger objects are embedded
- [Matrix \(composite\)](#), the constituent of a composite material
- [Hair matrix](#), produces hair
- [Nail matrix](#), part of the nail in anatomy

Technology[[edit](#)]

- [Matrix \(mass spectrometry\)](#), a compound that promotes the formation of ions
- [Matrix \(numismatics\)](#), a tool used in coin manufacturing
- [Matrix \(printing\)](#), a mould for casting letters

- **Matrix (protocol)**, an open standard for real-time communication
- **Matrix (record production)**, or master, a disc used in the production of phonograph records
 - **Matrix number**, of a gramophone record
- **Diode matrix**, a two-dimensional grid of intersecting diodes
- **Keyboard matrix circuit**, a wire grid for determining which key has been pressed on a keyboard
- **Variable-message sign**, known as *matrix signs* in the UK

[«The Matrix»: Η επιστροφή μιας προφητικής ταινίας 26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2021 Πηγή: Protagon.gr](#)

[Ξαναπαίνοντας στο «Matrix» Γιάννης Βασιλείου 19.12.2021 LiFO ΟΘΟΝΕΣ](#)

[The Matrix Από τον Γιώργο Κρασσικόπουλο cinemagazine](#)

[Η Ταινία Matrix και η Σπηλιά του Πλάτωνα](#)

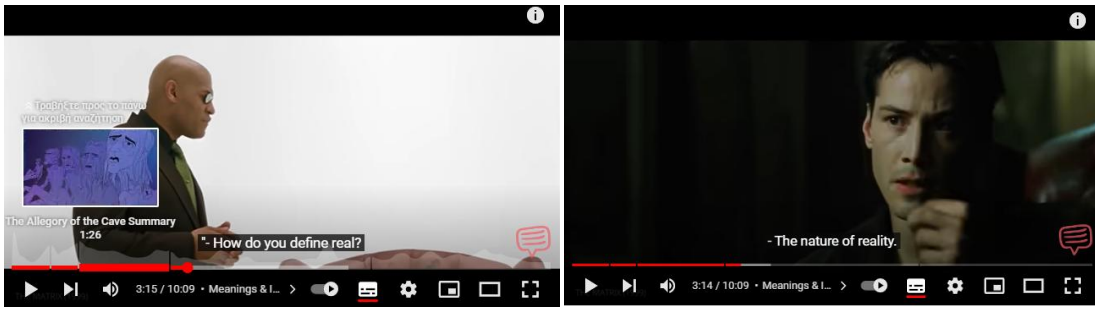
[Filosofoi του Dromou](#)

[Plato - The Allegory of the Cave](#)

["Plato's Allegory of the Cave" Alex Gendler](#)

[Plato's Allegory of the Cave — A Storyteller's Guide to Using Allegory](#)

«Βγαίνοντας από τό σπήλαιο»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΑΛΑΙΝ ΜΠΑΝΤΙΟΥ ΣΤΟΝ ΔΙΟΝΥΣΗ ΣΚΛΗΡΗ

Ο Alain Badiou είναι ένας πολύ ιδιαίτερος στοχαστής, πού θά μπορούσε νά χαρακτηριστεί ως ό τελευταίος μεγάλος φιλοσοφος σέ μιά περίοδο, όπου ή φιλοσοφία συνήθως ύπηρετεί άλλες σπουδές ως μετασχολιασμός τους. Η σκέψη του παρουσιάζει πάντοτε πολύ ένδιαφέρον, είτε συμφωνεί κανείς μαζί του είτε όχι. Καθώς ό Μπαντιού πιστεύει ότι ή πραγματική καινοτομία προκύπτει όταν προβάλλεις στό μέλλον κάτι πού έρχεται από τό παρελθόν, έπιχειρεί νά επανενεργοποιήσει τήν πλατωνική παράδοση έναντια σέ κάθε μορφή σύγχρονης σοφιστείας. Γιατί σήμερα περισσότερο από ποτέ ζούμε, κατά τόν Μπαντιού, μέσα σέ ένα «σπήλαιο», όπως αυτό τής γνωστής πλατωνικής άλληγορίας, όπου ή εικονοποιία τών σύγχρονων μίντια δημιουργεί ένα φαντασιακό πού άποκρύπτει περίτεχνα τήν αλήθεια.

Στό βιβλίο σας για την Πολιτεία κάνετε μία σύγκριση ανάμεσα στο «σπηλαιο» και τον κινηματογράφο. Θα μπορούσαμε να φανταστούμε ένα «ξαναγράψιμο» μιάς τραγωδίας του Πλάτωνα, όπου θα αναφερόμασταν επίσης στον σύγχρονο κινηματογράφο;

Θα αναφερόμασταν προφανώς σέ αυτό τό σύγχρονο πεπρωμένο, πού είναι ή δύναμη τών είκόνων, τό γεγονός ότι είμαστε περικυκλωμένοι από εικόνες, ότι οί άνθρωποι περνούν πολλές ώρες τήν ήμέρα μπροστά σέ μιά όθονη τηλεόρασης. Η άλληγορία του σπηλαιού είναι πιό άληθινή σήμερα από ό,τι στον καιρό του Πλάτωνα. Στόν Πλάτωνα είναι μιά ιστορία, μιά άλληγορία, μά στον σύγχρονο κόσμο είναι σχεδόν κάτι τό πραγματικό, όπως τό γεγονός ότι τά ύποκείμενα ήταν δεμένα στις εικόνες, δεμένα σαν στην περίπτωση ανθρώπων πού παρακολουθούν σύγχρονα μίντια, πού έχουν άκουστικά στα αυτιά κ.ο.κ., σαν όλο αυτό νά έχει γίνει πραγματικότητα. Υπάρχει μιά διάσταση του σύγχρονου κόσμου πού είναι τό σπηλαιο του Πλάτωνα αλλά πραγματοποιημένο μέ τά μέσα της σύγχρονης εικονοποιίας. Θα μπορούσαμε, λοιπόν, νά ξαναγράψουμε τήν παραβολή του πλατωνικού σπηλαιού σαν μιά μορφή του σύγχρονου κόσμου. Η ιστορία είναι πιό άληθινή τώρα από ό,τι ήταν τότε.

<https://www.frenchphilosophy.gr/wp-content/uploads/2013/11/Badiou-A.-Vgainontas-apo-to-spilaiio-synenteuxi-2014.pdf>

Η ΣΠΗΛΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ – ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΧΑΝΝΑ ΑΡΕΝΤ

Παντελής Μπουκάλας: έν καταγείω οίκήσει σπηλαιώδει
(απόσπασμα από την ποιητική συλλογή Ρήματα, Αθήνα 2009)

Γυάλινη τελικά η σπηλιά μας.
Αστραφτερή.
Κατάγεια βέβαια,
κι ας είμαστε εγκάτοικοι των πάνω ορόφων.

Δεσμώτες χρυσωμένοι
άλλος εκούσια άλλος παραιτημένος
άλλος από τη βιοτή του ξοδεμένος.
Ν' ανάβουμε
με νυσταγμένη την ψυχή
πριν κι απ' το φως την τηλεόραση
μήπως και δανειστούμε φλόγα ή βίο.
Να καταπίνουμε σκιές σκιών
ομοιωμάτων ομοιώματα
και να φρονούμε άφρονα ό τι αυτός ο κόσμος.
Γυάλινο το κουτί να μάς αλέθει
κι εμείς καθηλωμένοι απ' την ψευδαίσθηση
ότι το κυβερνάμε.
Ποιος Πλάτωνας λοιπόν.
Ο Καζαντζίδης.
Να σου δώσω μια να σπάσεις...

Τίτος Πατρίκιος Η σπηλιά

Πέρασα κι εγώ χρόνια της ζωής μου
δεμένος μέσα σε μια σκοτεινή σπηλιά
πιστεύοντας πως το μεταβαλλόμενο παρόν
είναι οι σκιές που έβλεπα στα τοιχώματα.

Πατρίκιος, Τίτος. 2000. Η αντίσταση των γεγονότων. Αθήνα: Κέδρος.

Το ποίημα ανήκει στη συλλογή Η αντίσταση των γεγονότων. Η σχέση του ποιητή με το παρόν αισθητοποιείται με τα αισθητικά μέσα της αλληγορίας του σπηλαίου του Πλάτωνα.

Το Μάτριξ στο μάθημα της Φιλοσοφίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ:

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΛΗΘΕΙΑ;

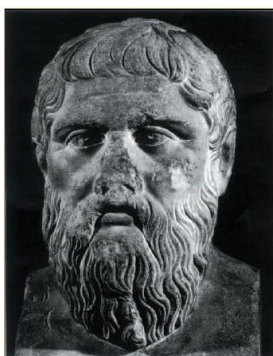
Όλοι μας θεωρούμε ότι η αλήθεια είναι κάτι πολύ σημαντικό. Απαιτούμε από τους πολιτικούς να μας λένε την αλήθεια. Ο δικαστής πρέπει να αναζητήσει και να αποκαλύψει την αλήθεια, για να μπορέσει να δικάσει σωστά. Εκτιμούμε αυτούς που λένε την αλήθεια και περιφρονούμε τους ψεύτες. Θεωρούμε ότι η επιστήμη ψάχνει να ανακαλύψει την αλήθεια για το πώς είναι ο κόσμος. Στην καθημερινή ζωή όλοι, λίγο ή πολύ, καταλαβαίνουμε τι είναι η αλήθεια. Ακόμα και ένα μικρό παιδί θα καταλάβει αμέσως, αν του πούμε: "Πες μου την αλήθεια, εσύ έσπασες το βάζο." Όταν όμως προσπαθήσουμε πιο συστηματικά να δούμε τι είναι αυτό που κάνει κάτι αληθές, τι κριτήρια έχουμε, για να κρίνουμε πότε κάτι είναι αληθές, ή ποια είναι η σχέση των πεποιθήσεών μας με την πραγματικότητα, για να είναι αληθείς και να αποτελούν γνώση, τότε τα πράγματα γίνονται πιο πολύπλοκα.

Τζιόρτζιο ντε Κίρικο, *Η κατάκτηση του φιλοσόφου*, 1914, Σικάγο, Ινστιτούτο Τέχνης.

Ρενέ Μαγκρίτ, *Οι εικόνες απατούν*, 1928/29. Η περίφημη πίπα...Με έχουν κατηγορήσει πολύ γι αυτή! Και όμως ... μπορείτε να τη γεμίσετε με καπνό; Όχι, γιατί είναι απλώς μια εικόνα, και τίποτα περισσότερο. Εάν είχα γράψει "Αυτή είναι μια πίπα", θα έλεγα ψέματα!" Ρενέ Μαγκρίτ

Η ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ είναι άγνωστη: σώζονται μόνο φανταστικές απεικονίσεις του.

2. Οι καθολικές έννοιες

Εκτός από τις έννοιες που δηλώνουν ένα σύνολο ίδιων πραγμάτων (πχ. "βιβλίο"), έχουμε και έννοιες που δηλώνουν χαρακτηριστικά πραγμάτων. Ας πάρουμε, για παράδειγμα, την έννοια "δικαιοσύνη" ή την έννοια "λευκό". Τι είναι η δικαιοσύνη; Για να δώσουμε απάντηση στην ερώτηση, μήπως πρέπει να εξετάσουμε όλες

τις δίκαιες πράξεις και να βρούμε τι κοινό έχουν μεταξύ τους; Μήπως δηλαδή υπάρχει μία κοινή φύση που βρίσκεται μόνο στις

δίκαιες πράξεις και πονηρά αλλά; Ωστόσο, οι πράξεις μας δεν είναι απλώς δίκαιες ή άδικες. Υπάρχουν διαβαθμίσεις: άλλες πράξεις είναι λιγότερο και άλλες είναι περισσότερο δίκαιες. Ίσως και να μην υπάρχουν απόλυτα δίκαιες πράξεις. Γβλλοί θεωρούν ότι απόλυτα δίκαιος είναι μόνο ο Θεός. Το ίδιο συμβαίνει και με την έννοια "λευκό" (όπως και με πολλές άλλες έννοιες). Μήπως υπάρχει μία καθαρή ουσία της λευκότητας, που είναι πάντα ίδια και η οποία δίνει στα πράγματα (όταν αυτά μετέχουν, λίγο ή πολύ, σ' αυτήν) το χαρακτηριστικό της λευκότητας;

Αυτή είναι η αντίληψη του Πλάτωνα. Ο Πλάτων ονομάζει τις καθαρές αυτές ουσίες ιδέες. Οι ιδέες είναι πράγματα υπαρκτά, ανεξάρτητα από τον αισθητό κόσμο, αιώνια και αμετάβλητα, που μπορούμε να τα προσεγγίσουμε και να τα γνωρίσουμε μόνο με τον νου και όχι με τις αισθήσεις. Με αυτόν τον τρόπο ο Πλάτων οδηγείται σε έναν διϊσμό. Θεωρεί ότι υπάρχουν δύο κόσμοι, ο αισθητός κόσμος της εμπειρίας μας και ο κόσμος των ιδεών, που είναι νοητός και υπεραισθητός.

Ρενέ Μαγκρίτ, Γκολκόντα, 1953.
"Εδώ υπάρχει ένα πλήθος διαφορετικών ανθρώπων. Όταν σκέφτεσαι ένα πλήθος ανθρώπων, δεν σκέφτεσαι ένα συγκεκριμένο άτομο. Έτσι λοιπόν, αυτοί οι άνθρωποι είναι όλοι ντυμένοι με τον ίδιο τρόπο, όσο πιο απλά γίνεται, έτσι που να παραπέμπουν στην έννοια του πλήθους. "Ο άνθρωπος με το καπέλο είναι ο κ. Μέσος όρος σε όλη την ανωνυμία του. Κι εγώ φοράω καπέλο. Δεν έχω καμιά ιδιαίτερη επιθυμία να ξεχωρίζω από το πλήθος" Ρενέ Μαγκρίτ.

1. Αμφισβητήσεις της αξίας της φιλοσοφίας

Επισημάνουμε ότι τα φιλοσοφικά ερωτήματα μας φαίνονται στην αρχή παράξενα και μας προκαλούν μια ιδιάζουσα αμηχανία ή και διανοητική δυσφορία. Από την άλλη μεριά, οι φιλόσοφοι επιμένουν υπερβολικά στη διασάφηση εννοιών που εκ πρώτης όψεως δεν αποτελούν πρόβλημα, όπως επίσης και στην αιτιολόγηση πεποιθήσεων που οι περισσότεροι άνθρωποι δέχονται χωρίς πολλή συζήτηση. Είναι λοιπόν φυσικό ο απλός άνθρωπος να κουράζεται ή και να ενοχλείται, όταν τον καλούμε να σκεφτεί σε βάθος για ζητήματα αφηρημένα, που δε φαίνεται να έχουν άμεση σχέση με τη ζωή του. Για τον απλό άνθρωπο η φιλοσοφική αναζήτηση μοιάζει άσκοπη, εφόσον κατά κανόνα δεν καταλήγει σε απτό αποτέλεσμα και τα ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα. Γλλοί βέβαια εκφράζουν το δέος τους για τη φιλοσοφική σκέψη, που τους φαίνεται απρόσιτη, με τη φράση “αυτά δεν είναι για μας, είναι βαθιά φιλοσοφία”, ενώ πιο συχνά οι περισσότεροι διατυπώνουν ειρωνικά σχόλια του τύπου “αυτά είναι φιλοσοφίες!”, θεωρώντας ότι η φιλοσοφία είναι χάσιμο χρόνου και ότι οι σχολαστικές συζητήσεις περί φιλοσοφικών προβλημάτων είναι άχρηστες, καθυστερούν ή και εμποδίζουν την πράξη. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι και στη λογοτεχνία –από τον Αριστοφάνη και τον Λουκιανό μέχρι τον σύγχρονο Άγγλο θεατρικό συγγραφέα Τομ Στόπαρντ- ο φιλόσοφος διακωμωδείται με διάφορους τρόπους.

Ακόμη χειρότερα, η κριτική στάση που υιοθετούν οι φιλόσοφοι απέναντι σε κείρια ζητήματα θεωρείται από αρκετούς και επικίνδυνη, εφόσον κλονίζει τις βεβαιότητες μας και ενδεχομένως υπονομεύει την πίστη μας στη θρησκεία, στις παραδόσεις αλλά και στους πολιτικούς θεσμούς της κοινωνίας μας. Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα υπάρχουν χαρακτηριστικά παραδείγματα δίωξης ή και καταδίκης φιλοσόφων όπως, μεταξύ άλλων, του Αναξαγόρα (για αθεΐα), του Σωκράτη (για εισαγωγή στην κοινωνία “καινών δαιμονίων” και για “διαφθορά των νέων”), του Πλάτωνα (αιχμαλωσία στη Σικελία, όπου είχε προσπαθήσει να διδάξει φιλοσοφία στον τύραννο των Συρακουσών Διονύσιο Β'), του Τζερντάνο Μπρούνο (καύση στην πυρά λόγω αιρετικής διδασκαλίας), του Σπινόζα (αφορισμός από την εβραϊκή κοινότητα του Άμστερνταμ), του Καντ (απαγόρευση του βιβλίου του για τη θρησκεία από την πρωσική λογοκρισία), του Μπέρτραντ Ράσελ (φυλάκιση λόγω της εναντίωσής του στη συμμετοχή της Βρετανίας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο). Ο Πλάτων –έχοντας ίσως στον νου του την καταδίκη του δασκάλου του και τη δική του πικρή εμπειρία στη Σικελία- περιγράφει με γλαφυρό τρόπο τη μαίρα του φιλοσόφου που προσπαθεί να στρέψει και τους συνανθρώπους του, οι οποίοι, ζουν μέσα στην άγνοια, στη μελέτη της φιλοσοφίας. Τον παρομοιάζει με δεσμώτη στο βάθος ενός σπηλαίου, ο οποίος κατορθώνει να απελευθερωθεί από τα δεσμά του, να βγει από το σπήλαιο και να δει το φως του ήλιου. Όταν επιστρέφει στο σπήλαιο, για να διδάξει την αλήθεια σε όσους βρίσκονται ακόμα δεμένοι και έχουν μπροστά τους μόνο είδωλα της πραγματικότητας, εκείνοι δε θα τον πιστέψουν, θα προτιμήσουν να μείνουν στην πλάνη τους και θα τον προσηλακίσουν, ίσως μάλιστα απειλήσουν να τον σκοτώσουν (όπως συνέβη και με τον Σωκράτη).

Στη φωτογραφία ο φιλόσοφος Ζαν- Πολ Σαρτρ παρακολουθείται στενά, όπως συνέβαινε συχνά, από έναν εκπρόσωπο των γαλλικών δυνάμεων ασφαλείας.

Οι μαθητές μας για το Μάτρινξ

Μάτριξ : Επιστημονική φαντασία ή κλασική φιλοσοφία;

Την Τετάρτη 7 Φεβρουαρίου πήγαμε στον κινηματογράφο για να παρακολουθήσουμε μια ταινία στο πλαίσιο του μαθήματος της Φιλοσοφίας. Το The Matrix είναι μία ταινία αμερικανικής παραγωγής της οποίας η πλοκή είναι κατά πολύ εμπνευσμένη από την πλατωνική φιλοσοφία. Η υπόθεση γυρίζει γύρω από τον κεντρικό ήρωα, τον Νίο, έναν χάκερ που ανακαλύπτει τον πραγματικό κόσμο και συνειδητοποιεί πως ό,τι ζούσε μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν

ήταν παρά μια ψευδαίσθηση, μια εικονική πραγματικότητα.

Όπως, λοιπόν, σύμφωνα με την πλατωνική φιλοσοφία ο υλικός κόσμος που γίνεται αντιληπτός μέσω των αισθήσεων δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αλλά αποτελεί έναν αντικατοπτρισμό της, ενώ αυτή μπορεί να γίνει αντιληπτή μόνον μέσω του πνεύματος, έτσι και στο Μάτριξ οι άνθρωποι ζούνε σε μια προσομοίωση υπό την κατοχή των ρομπότ και όχι σε έναν πραγματικό κόσμο.

Δεν είναι λίγα τα στοιχεία που το Μάτριξ εμπνέεται από την γνωστότερη, ίσως, πλατωνική αλληγορία, την αλληγορία της Σπηλιάς. Ο Νίο που τον βοηθά ο Μορφέας και μια ομάδα ελεύθερων ανθρώπων που αποσυνδέθηκαν από το Μάτριξ αντιπροσωπεύει τον δεσμώτη που καταφέρνει να απελευθερωθεί με τη βοήθεια του φιλοσόφου και να ξεφύγει από τον κόσμο των σκιών της σπηλιάς, ενώ παραμένουν σε αυτόν οι άλλοι δεσμώτες, όπως και υπόλοιπος πληθυσμός παραμένει προσηλωμένος στην εικονική πραγματικότητα της δυστοπικής κοινωνίας του Μάτριξ.

Η συνεχής αμφισβήτηση του ήρωα, και των αποσυνδεδεμένων από το Μάτριξ, του τι υπάρχει και τι όχι (το ον – το όντως ον) μπορεί να θεωρηθεί ένα κλασικό φιλοσοφικό - οντολογικό ερώτημα. Παράλληλα οι ήρωες της ιστορίας καλούνται συχνά να κρίνουν τι είναι ορθό λογικά, ηθικά, συναισθηματικά.

Εξαιρετικά ενδιαφέρουσα ταινία που τη συνιστούμε ανεπιφύλακτα και για εκπαιδευτικούς αλλά και ψυχαγωγικούς σκοπούς.

Δάφνη Φιόρου, Γιώργος Χουλιαρόπουλος, Αναστασία Θάνου, Μαρία Κατσαβάκη

Matrix και ο πλατωνικός μύθος της Σπηλιάς.

Στο πλαίσιο του μαθήματος Αρχές Φιλοσοφίας παρακολουθήσαμε την ταινία The Matrix. Είναι μια ταινία επιστημονικής φαντασίας βασισμένη και στην αλληγορία του Σπηλαίου του Πλάτωνα.

Στην ταινία ο κόσμος έχει καταληφθεί από μηχανές και οι άνθρωποι χρησιμοποιούνται ως μπαταρίες για την παραγωγή ενέργειας. Οι άνθρωποι, σαν τους πλατωνικούς δεσμώτες, είναι κλεισμένοι σε κάψουλες στις οποίες οι μηχανές τους «καλλιεργούν», μία ομάδα ατόμων καταφέρνει να απελευθερωθεί και προσπαθεί να επιβιώσει κρυμμένη σε μια βαθιά στα έγκατα της γης, που ονομάζεται Σιών. Όπως στην αλληγορία του σπηλαίου έχουμε τον δεσμώτη που απελευθερώνεται, έτσι στην ταινία έχουμε αυτήν την ομάδα που προσπαθεί να καταπολεμήσει τις μηχανές και να ξυπνήσει όσους ζουν μέσα στην εικονική πραγματικότητα που αποκαλείται Matrix.

Επίσης, όπως ο φιλόσοφος, όταν προσπάθησε να εξηγήσει στους δεσμώτες πως μέσα στη σπηλιά αντιλαμβάνονται μόνον τις σκιές των ομοιωμάτων του πραγματικού κόσμου, αμφισβητήθηκε και απειλήθηκε με θάνατο, έτσι και στην ταινία ο Cypher επιχειρεί να σαμποτάρει τους πρωταγωνιστές, διότι προτιμά να ζει μέσα στο Matrix αγνοώντας πως τίποτε δεν είναι πραγματικό. Ο Μορφέας στην ταινία θέτει το ερώτημα «Τι είναι πραγματικότητα;». εννοείται πως θέλουμε να ορίσουμε ως πραγματικότητα τον κόσμο έξω από το Matrix, αλλά έτσι αναρωτιόμαστε αν αυτή η πραγματικότητα είναι μια ψευδαίσθηση.

Ο ορθολογισμός είναι η επικρατέστερη θεωρία στην ταινία, διότι για να μπορέσει ο πρώτος άνθρωπος να απελευθερωθεί καταλαβαίνοντας πως ζει σε μια ψεύτικη πραγματικότητα, θα έπρεπε να ισχύει ως προϋπόθεση ότι έχει προεμπειρική γνώση και δεν χρειάζεται να βασιστεί στις εμπειρίες που του είχαν δημιουργηθεί στο Matrix για να ξυπνήσει.

Μοσχοφίδης Μιχάλης, Δεληγιάννη Αγάπη, Κωστούλας Νικηφόρος

Matrix

Στα πλαίσια του μαθήματος Αρχές Φιλοσοφίας, παρακολουθήσαμε την ταινία επιστημονικής φαντασίας The Matrix. Η ταινία αναφέρεται σε μια μελλοντική κοινωνία στην οποία έχουν επικρατήσει οι μηχανές και οι άνθρωποι χρησιμοποιούνται ως πηγές ενέργειας, ενώ ζουν σε μια εικονική πραγματικότητα που ονομάζεται Matrix.

Η ψευδής πραγματικότητα στην οποία είναι εγκλωβισμένοι οι άνθρωποι του Matrix έχει πολλές ομοιότητες με την αλληγορία του σπηλαίου του Πλάτωνα. Στην ταινία το σπήλαιο είναι το Matrix, ο Μορφέας είναι ο δεσμώτης που απελευθερώθηκε, τα δεσμά που κρατούν καθηλωμένους τους πλατωνικούς δεσμώτες είναι ο κόσμος των ονείρων στον οποίο ζουν οι άνθρωποι του Matrix.

Εκτός όμως από τις ομοιότητες υπάρχουν και διαφορές. Στην ταινία ο αληθινός κόσμος, δηλαδή η πόλη Ζάιον, είναι αυτή που βρίσκεται κάτω από τη γη, είναι ένας κόσμος σκοτεινός και οι άνθρωποί της αντιμετωπίζουν πολλές δυσκολίες, ενώ ο εικονικός κόσμος βρίσκεται πάνω από τη γη, είναι φωτεινός και η ζωή πιο εύκολη.

Ρενέ Μαγκρίτ, *Η ερμηνεία των ονείρων* (η ακακία, το φεγγάρι, το χιόνι, το ταβάνι, η καταιγίδα, η έρημος), 1930

Η πλατωνική σπηλιά είναι «κατάγειος», αμυδρά φωτισμένη και οι δεσμώτες κάτοικοί της ακίνητοι παρατηρητές ενός κόσμου σκιών, ενώ ο πραγματικός κόσμος είναι έξω από τη σπηλιά, είναι λαμπρός και δίνει πνευματική χαρά στον δεσμώτη που απελευθερώθηκε και προχωρά προς τη γνώση.

Ο πρωταγωνιστής – ήρωας της ιστορίας ο Neo τον οποίο απελευθερώνει ο Μορφέας για να σώσει την ανθρωπότητα από την πλάνη είναι γενναίος και ανιδιοτελής. Από την άλλη ο Σάιφερ, ο προδότης της ταινίας, είναι εγωιστής και ζηλόφθονος, συμμαχεί με τις μηχανές για να μπορέσει να γυρίσει πίσω στο Matrix.

Στη σημερινή εποχή η εξέλιξη της τεχνολογίας ήδη οι εφαρμογές της Τεχνητής Νοημοσύνης αλλάζουν τα δεδομένα της ζωής μας. Ίσως λοιπόν τα σενάρια των ταινιών επιστημονικής φαντασίας με θεματική δυστοπικές κοινωνίες σε έναν πλανήτη υπό την κυριαρχία των μηχανών να μας φαίνονται ακραία, ίσως όμως να έχουν αρχίσει να παίρνουν μια δόση αλήθειας.

Ήδη είμαστε ως κοινωνίες και άτομα εξαρτημένοι από την τεχνολογία. Σε πολλές περιπτώσεις οι μηχανές αντικατέστησαν τους ανθρώπους σε θέσεις εργασίας, ενώ εμείς αναμένουμε τη δημιουργία των νέων ή επανεκπαιδευόμαστε για να ανταποκρινόμαστε στις απαιτήσεις των νέων τεχνολογιών. Πολλές ώρες καθημερινά παρατηρούμε οθόνες: κινητών, υπολογιστών, παιχνιδιών, φορούμε ακουστικά, γυαλιά επαυξημένης πραγματικότητας ζώντας περισσότερο σε έναν εικονικό κόσμο. Επιμελούμαστε έναν εικονικό εαυτό, κατασκευάζοντας εικόνες του εαυτού μας και της ζωής μας, δημιουργώντας εικονικές κοινωνικές σχέσεις, εμπειρίες και αναμνήσεις, προτιμώντας όλα αυτά έναντι των πραγματικών. Αναρωτιόμαστε, άραγε, για την αλήθεια της ενημέρωσης και προσπαθούμε να διακρίνουμε τις ψευδείς ειδήσεις;

Πόσο μοιάζουμε με τους πλατωνικούς δεσμώτες ή τους ανθρώπους –μπαταρίες του Matrix;

Δάλλα Άρτεμις, Βαβούρας Άλκις, Κυριακίδου Σοφία, Γύτση Κατερίνα

